

LA CAMPANA DE GRACIA

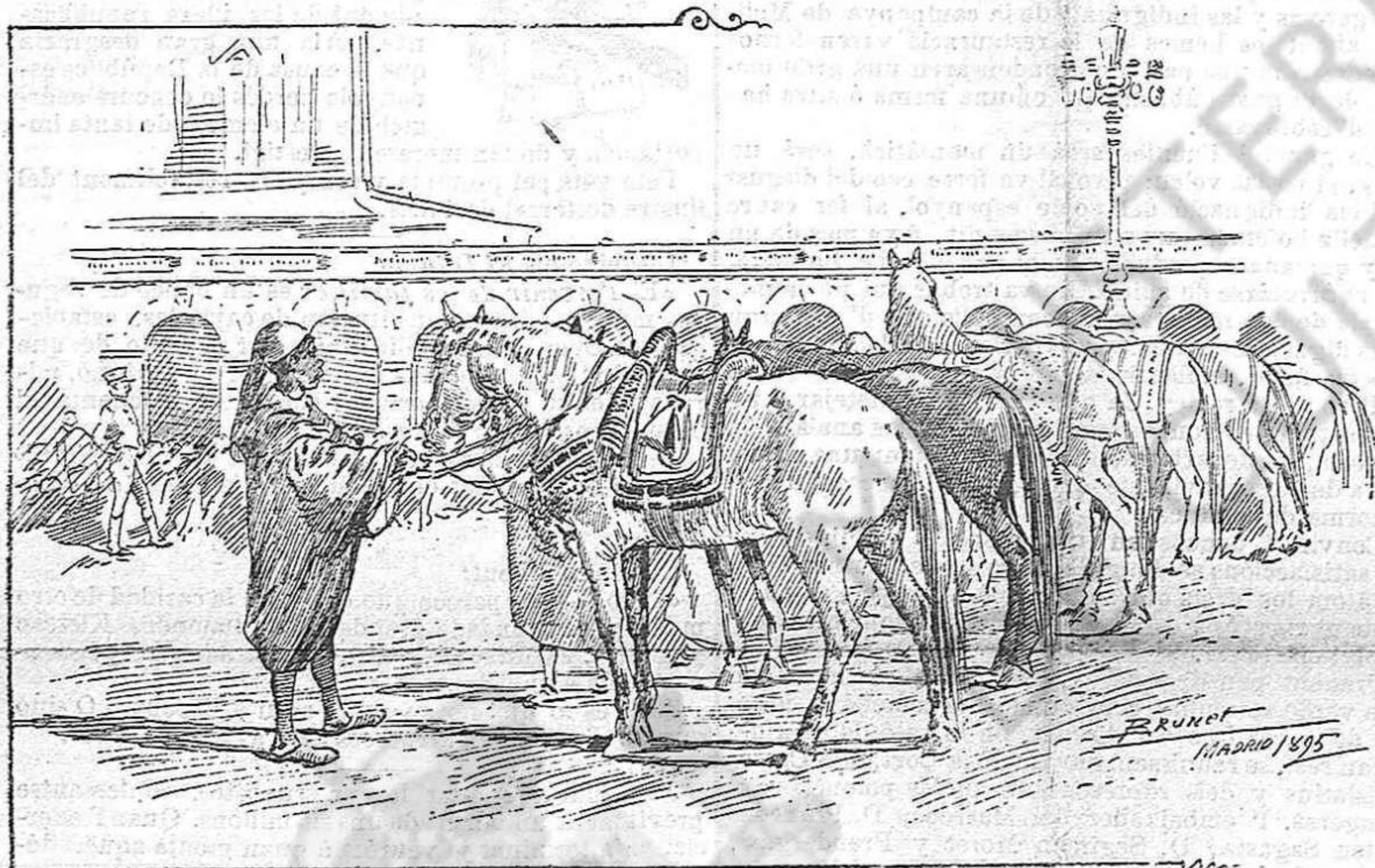
DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 5 céntims de pesseta per tot Espanya
Números atrasats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

LA EMBAIXADA MARROQUI A MADRID.—(Dibuixos de nostre corresponal artístich)

En la Plassa de l' Armeria del Palau de Orient.—Los regalos del Sultán.

Tipos de l' embaixada.—Un criat.

Tipos de l' embaixada.—L' intérprete El Abhi.

SIDI-BRISHA, embaixador del Marroch.—Retrato auténtich.

EN L' HOTEL DE RUSSIA.—Després de la bofetada.

LO GENERAL FUENTES, autor del atropello contra l' embaixador marroquí.—Retrato auténtich.

LA BOFETADA

«Doná bufas no fá fi.»
(Proverbi árabe.)

Va a ressonar per tot' Espanya, per tot' Europa, per tot lo mon civilisat, y un crit universal va dir: —¡Re Cristina, quina bufa!... Alá 'm guardi de aprobar un fet semblant... pero, siguem franchs y reconeixem bonament que las bofetadas podrán indignar als que las reben, pero de primer moment fan riure sempre als que s' ho miran. Tal succheix en lo teatro: que un cómic venti una bufa a un altre; riatlla general en lo públich. Lo mateix passa en los Circos Equèstres: la major part del èxit dels payasos, depen dels bolets que mutuament se reparteixen. ¿Per qué, donchs, —pregunto— té de succehir una cosa disinta al mon, sent aquest mon un verdader Teatro y en molts cassos un Circo equèstre, ahont se representan las més xocarreras pantomimas?

Ja sé que després de las riatlles vé la reflexió, y 'l reprimirse y lamentarse y hasta l' indignarse.

Aixís van ferho 'ls papás de la patria. Lo carlí senyor Llorens vá rompre 'l foch, exclamant: ¡Un general que dona bufas!... ¡Un embaixador que las reb!... ¡Quin escándol! ¡Quina vergonya! ¡Quina ignominia!... Ja no es home 'l govern si dintre 24 horas no ha fusellat al general Fuentes!»

Y aixís per aquest tenor van anarse expressant tots los caps-padres del Parlament, desde en Cánovas a n' en Carvajal.

Funció de desagris mes solemne no se 'n veurá un' altra. La premsa vá fer eco desseguida a la veu unánime del Parlament, y salvo 'l discernir si 'l general Fuentes mereix quatre balas al cap ó la reclusió en un manicomi, tothom vá estar conforme en que la bofetada era mereixedora de universal reprobació. A n' aquells qu' encare reyan, se 'ls va gelar la rialla als llabis.

—Decididament— vá dir tothom— si aprobavam que un embaixador podria ser atropellat sense com vá ni com costa, 'ns colocariam per sota del nivell dels mateixos marroquis, que tantas atencions y galanterias van dispensar al héroe de Sagunto, quan vá anar de embaixador a la capital de aquell imperi.

Pero vé ara la segona part. Quan una bufa está donada ¿qui li tréu? ¿Y cómo se tréu?

Molt s' ha fet per conseguirho, y jo crech que hasta s' ha fet massa. Si es cert que 'ls moros son tan positivistas com suposan, si es cert que son tan hábils en treure partit de todas las circunstancias, com jhan demostrat en molts ocasions, se 'm figura qu' en lo successiu, tots los que vajan d' embaixadors a una potencia mes ó menos amiga en demanda de un favor difícil de conseguir, lo primer que procurarán per assegurar lo bon èxit de las sévas pretensions, será rebre una bofetada de primera forsa.

La bofetada s' introduhirá en las costums cancellerescas: la bofetada vindrá a ser una especie de refrendació dels imperials despatxos. Los embaixadors moros dirán:

—Tot ho tinch en regla: 'ls papers y las galdas. Podém, donchs, comensar.

A lo menos el moro *Brisa* ó *Brisca* ó lo que s' anomeni, qu' en lo primer moment volia fugir de Madrid avants de que 's pongués el sol y arribar a Fez de una correguda avants de que cambiés la lluna, a Madrid s' ha quedat, y no té, certament, motius per arrepenirse'n

—¡Alah benehit!— exclamará a cada punt girant al cel sa piadosa mirada— ¡estava escrit que havia de rebre la gran bufa, pero escrit estava també que aquesta bufa inesperada, havia de valerme las mes solemnes, las mes ostentosas, las mes extraordinarias magarrufas!... ¡Sols Alá es gran y Mahoma 'l seu profeta!

Y tindrà rahó en dirigir al Cel de las huris pessigolleras las sévas mes efusivas alabansas. Perque alló ha sigut pels de l' embaixada un desbordament: moro que vols, moro que desitjas. Se 'ls hi han donat recepciones en lo palau real y en los palaus de la nobleza mes llinatjada; se 'ls ha fet passar revista a las damas de l' aristocracia mes hermosas, elegants y seductoras; se 'ls hi ha dedicat ostentosas funciones de gala, se 'ls hi ha omplert lo ventre de té, café y llemnaduras exquisidas y 'l pit de condecoracions. Creus hi ha hagut per tots los moros, inclús pel majordom y hasta pel

cuiner de l' embaixada. Será aquesta una creu de Isabel la Católica condemnada a quilotarse ab lo fum del *alcusús*... ¡Pero que s' hi ha de fer!... Estava escrit.

Jo crech que si en lloch de una bofetada, l' embaixador moro n' arriba a rebre mitja dotzena, no paravam fins a fer una barbaritat, y en la impossibilitat de nombrarlo rey, perque de aixó ja 'n tenim, li doném entenet de quedarse a Espanya, y li concedim lo dret de alternar en la gobernació del país, otorgant-li un lloch en lo torn dels partits. ¿No dihen que 'l moro *Brisa* ó *Brisca* se sembla tant a n' en Sagasta? Donchs sens mes que donar la jubilació a n' en Cánovas, la cosa quedava arreglada, y en lo successiu, per cuidar-se alternativament d' escumar l' olla del presupost, tindriam un Sagasta moro y un Sagasta cristià, y qui mes felís que nosaltres!...

Pero ara 'ns contentarém ab dir sí, senyor, a todas las bonificaciones que pretengui: rebaixarém la indemnació de guerra ó farém las paus del tot, y respecte a la delimitació dels terrenos de Melilla, no mirarém prim... Moro que vols, moro que desitjas.

Aixís se preten destruhir lo mal efecte de la bofetada del general Fuentes.

Y no obstant, aquella bofetada feya mes de un any que anava perduda, sense trobar ahont caure. Las vergonyas y las indignitats de la campanya de Melilla, ahont los homes de la restauració varen fernes quedar com uns pasteras, condensaren una gran massa de disgust públich, qu' en una forma ó altra havia d' esbravar-se.

Lo general Fuentes será un maniático, será un boig, si vostós volen; pero ell va ferse eco del disgust y de la indignació del poble espanyol, al fer caure aquella bofetada que com havem dit, feya mes de un any que anava perduda. No hi ha sino que 'l general va equivocarse de galdas. La va trobar qui no la mereixia de cap manera; y en cambi 'ls que d' ella eran mes dignes se 'n van escapar. Es propi dels toros cegos de furor, embestir la capa y respectar al torero.

Pero tot té remey. Ja que 'l fet de abofetejar a un embaixador es nou, segons dihen, en los anys de la historia, ha de arbitrar-se necessariament una forma nova de desagris, que quedi, pera lo successiu com a norma de conducta.

Convinch, donchs, en que l' ofensa 's neteji, en que las satisfaccions se donguin; pero sense mermar ni en un átom los drets que té la nació espanyola al compliment riguros y estricte dels tractats conclosos ab l' imperi marroquí.

Prentem peu de que «La mancha de la mora con otra verde se quita,» com dihen los castellans, jo sería de parer que un dia dat, en lo saló de gala del Palau real, se reunissen, davant de la Cort, dels Cossos legislatius y dels representants de las potencias extrangeras, l' embaixador del Marroch, D. Práxedes Mateu Sagasta, D. Segimon Moret y Prendergast, D. Joseph Lopez Dominguez, y D. Arseni Martínez Campos, es a dir todas las grans figuras de l' última brillant campanya de Melilla. Colocats los cinch en fila, per l' ordre que queda indicat, a una senyal dada l' embaixador, pronunciant las frasses sacramentals:—«Jo te la torno: que passi,» plantaria 'ls cinch dits sobre las galdas de 'n Sagasta.

D. Práxedes faria lo mateix sobre las galdas de 'n Moret. En Moret idem sobre las del nebot del oncle. Aquest la regalaría al héroe... Y en quant al héroe de Sagunto podria arxivarla ó bé obsequiar ab ella a la persona que sigués del seu major agrado.

De aquesta manera 's faria la pau: l' honor quedaria satisfet; lo nostre país recobriria 'l seu prestigi, y havent rebut cada hū lo que 's mereix per sa conducta en la campanya de Melilla, quedaria dignament rectificat l' error comés pel general Fuentes, al donar direcció a aquella bofetada que feya mes de un any que anava perduda per Espanya sense saber ahont caure.

P. K.

11 DE FEBRER

No podém olvidar aquesta setxa memorable. Fá vintidós anys que la solemnisem. Mentres ens resti un alé de vida hem de recordar la proclamació pacífica y legal de la primera República espanyola, que a despit de las calumnias irritants qu' en contra d' ella han forjat los seus enemichs implacables, deixá no obstant un nom honrat en los anys de la patria.

Li faltá forsa y energia pera conjurar los grans perills hereditats dels governs monárquichs que la precediren; li faltá també aqueix amor material a las delicias del poder, aqueixas concupiscencias que constituheixen lo móvil y 'l principal punt de apoyo dels partits avuy en joch; pero aixís y tot, la abnegació y 'l desinterés dels seus homes, que podrán ser taxats de ineptes, pero may d' explotadors de la fortuna pública, contrastan ab las tendencias predominants avuy dia que han acabat per corrompre y enervar a casi tota la nació en massa.

Fidels a la fé republicana, paguem a aquell honrós recort lo tribut de la nostra devoció, y mirant al porvenir, no podém menos de recordar a tots los que per la República sentin algún

amor, la necessitat de provocar a tota costa corrents de unió y de fraternitat, que dongan cohesió a tanta forsa inactiva y direcció segura a las aspiracions de un partit que tornarà a ser gran, fort é invencible, 'l dia que s' ho proposi.

Menos qu' en profit propi, obrém en bé del país. Sols reintegrant a la nació en la seva plena soberania, alcansará Espanya, per sa propia virtualitat, un remey segur als mals que avuy l' agovian y recobrará l' honor y 'l prestigi propis dels pobles moderns que aspiran a recorre ab desembrás lo cami del progrés, rompent todas las trabas y tots los artificis, que quan no 'ls desvian, els deprimeixen, petrificantlos en la més vergonyosa decadencia.

¡Espanya per la República; y la República per Espanya!

J.

ENTIM ab tota l' ànima la malaltia que aqueixa al eminent home públich Sr. Ruiz Zorrilla.

Després de 22 anys de abnegació viril consagrada al sosteniment de las ideas republicanas, sería una gran desgracia que la causa de la República espanyola perdés lo concurs enérgich de un element de tanta im-

portancia y de tan merescut prestigi. Fem vots pel prompte y complet restabliment del ilustre desterrat de París.

Llegeixo en *El Diluvio*: «El *Porvenir de las familias* es un banco de seguros mútuos para la constitución de capitales, establecido en Lyon, y cuyos directores por aquello de que la caridad bien ordenada empieza por uno mismo, miraban por su propio porvenir sin tener en cuenta el de sus propios aspirantes.»

Sense gastar tants romanços podria dir *El Diluvio* qu' era una societat de crèdit per l' istil de *La Salvadora*.

Continúa dihent: «Pero el juez parece que entiende la caridad de otro modo, y ha mandado prender a los llamados Klessac y Allaire, ex-director y ex-administrador respectivamente de aquel Banco.»

Aixó es lo que no succehir aquí a Espanya. O sino que ho diguin los currutacos de l' avia del *Diluvio*.

Ja s' han presentat los pressupostos, confessantse previament un déficit de uns sis milions. Quan l' exercici haja terminat ja veurém a quan monta aquest déficit.

En Gamazo establia la nivellació: vá apretar la grapa tant com vá poder, y 'l déficit no baixa de 14 milions.

Y ara si considerém que 'n Canalejas no té per exprimer la forsa muscular de aquell, fácil es de comprendre lo que succehirá: l' abisme que ha de acabar per englutirse a la nació espanyola s' anirà enfondint de dia en dia.

Es precís pendre nota dels senadors catalans, que trobantse la qüestió de las murallas pendent de la resolució de l' Alta Cámara, y ab tot y ser aquest un dels assumptos que ab mes interés ha mirat lo poble barceloní, no 's van pendre la molestia d' emprendre 'l viatge a Madrid, pera cumplir ab lo seu dever.

Son los següents: Srs. Durán y Bas, Vilaseca, Nicolau, Girona y Marcet.

Lo qu' ells dirán: —¿Per ventura devem al poble la nostra elecció? ¿Quina necessitat tenim, donchs, de mortificarnos? Jo no sé... Tal vegada ni 'l Sr. Marcet, ni 'l Sr. Girona tenian quartos pel carril. ¡Pobrets! La ballan tan magre!...

Ara son los castellans los que ab gran calor y ardimient demanan protecció.

«Si la agricultura sucumbe, Castilla muere.» Aquest es lo seu crit. Lo cas es ben original: Castilla 's mort de gana per tenir massa blat en los seus magatzems.

Las exigencias dels agricultors son molts, y en cambi son escasas las concessions del govern. Al costat de aquest s' ha posat en Gamazo, pel compte que aixó li té, y 'ls seus paisans renegan d' ell y l' excomunican cara a cara.

Podrá dirse qu' en Gamazo, apoyantse ab los agricultors, ja s' ha enfilat, qu' es tot lo qu' ell volia. Y com son tants los que fan lo mateix, ja es ocasió de venire si ha arribat l' hora de tirar certs prestigis per la finestra.

En qual cas bó será recordar aquella copla popular que comensa aixís:

«Aquel que mas alto sube
más grande porrazo dá...»

Per lo tant, Sr. Gamazo,
que Déu l' haja perdonat.

Desde 'l fet de la bofetada, hi mirat el *Brusi* cada dia esperant trobarhi una de aquelles catilnaries que acostuma a dirigir contra qualsevol que portat per la ceguera del ideal polítich ó patriótic se arrisca a treure 'ls peus de rotllo.

Traball inútil. Lo *Brusi* no ha dit res del general Fuentes. ¿Será degut a que aquest plantofejamoros s' ha distingit sempre pels seus sentiments religiosos?

En aquest cas consti que 'l *Brusi* maneja 'l apagallums segons las évas conveniencias. Quan se fracta dels seus amichs missaires, emplea 'l apagador perque tot quedi a las foscas. En cambi tractantse dels seus adversaris, cop de canya *que te crió*.

Si la cosa hagués dependit del diputat carlí Llorens, a las 24 horas de haverse donat aquella célebre bofetada s' hauria fusellat al general Fuentes.

Será curiós averiguar la causa de aquesta inquina fulminant.

¿Será deguda a que un general del exércit abofetejés a un moro, ó a que en temps de la guerra-civil empaytés als carcondas?

¡Quí sab, mare de Déu!....

Ja la tenim armada: l' empresa del Nort ha declarat la guerra a l' empresa de Tarragona a Fransa. Bandera contra bandera; pendó contra pendó; un Claudi contra un altre Claudi: el de las Cinquillas contra 'l de Port Bou.

¡Magnífich espectáculo!

De moment quedan suprimidas totes las tarifas de combinació de la línea de Almansa ab la de Tarragona, y 'l comer que 's penji y 'l industria que 's fastidihí y 'l agricultura que s' enterri. Las espurnas de aquesta batalla entre tant sants varons, qui las arreplegui que se las espolsi.

Y ara, d'ignome ab franquesa. Si avuy per demá se suscités una qüestió obrera, com per exemple, una *huelga* que dongués per resultat la paralisació del tráfeh entre dos ciutats tan importants com Valencia y Barcelona ¿qué faría 'l govern?

¿No es veritat que pendria las midas mes radicals, y que si tant convingués fins treuria 'ls canóns a pendre 'l ayre?

Donchs sigui conseqüent, y apliqui 'l sistema del rigor als peixos grossos carrilayres, que si tantas ganas tenen de picarse las crestas *ad majorem Déu gloriam*, no veig perque han de ferho, en perjudici del próxim.

Alsa, Sr. Sagasta, fassi un punt d' home. Si no vol tancarlos a la presó, tãnquils en algún convent ara que n' hi ha tants!

Una aclaració: Ab lo sello del Comité comareal democrátich federal pactista del districte de las Aforas hem rebut una atenta comunicació fentnos present que l' acte de portar una corona al cementiri de Sarriá ahont descansan los defensors de la República no 's realisa en forma de manifestació, havent sigut una comisió representant de diversos centros federals de Barcelona y las Aforas la que s' encarregá de durlo a efecte.

Son varios los banquetes que 's preparan en conmemoració del 11 de febrer. Nosaltres voldríam que n' hi hagués no mes un, en lo qual hi penguessen part tots los republicans sense distinció de procedencias. —Entre 'ls que s' anuncian devém fer menció del lunch que celebrará 'l Centre de unió republicana de Gracia, en son local del carrer de Séneca, 2, 1.ª. Per commemorar dignament 'l aniversari de la proclamació de la República repartirá ademés bonos als pobres.

CARTAS DE FORA. —*Alcové* (Tarragona). —Lo dia de Sant Blas lo cubell mistich va desbordarse, cayent una pluja de lleixiu rectoral contra tots los que lleixen períodichs tan dolents com la CAMPANA. Lo bugader negre deya que de períodich católic no se 'n rebia mes que un al poble y qu' era ell qui hi estava suscrit. —Ja sab Mossén Ramonet qu' en aquest poble hi ha un barber que gasta maquina y que ab ella limpia molt bé 'ls clatells a pel y a repel.

Godall. —Un vehi de aquest poble que volia obtenir un bordet a la Casa de Expósis de Barcelona, no pogué lograr lo seu intent per haverse negat l' home negre a despatxarli 'ls pappers que, segons sembla, son encare necessaris, a pretext de que no anava a confessarse. Lo vehi li respongué que no li agradava dir res a ningú que no li importés, y que no fent mal a ningú y no cometent pecats, no comprenia perque havia de confessarse. A pesar de tan bonas rahóns, aquell pare d' ánimas... de cantí, va negarse a facilitarli lo precís pera que pogués realisar son propósit humanitari. Lo mes trist es que la Junta de la Casa de Maternitat exigeixi 'l intervenció del clero, per confiar los seus pupilos a una dida. Per expedir los certificats de bona conducta basta l' arcalde; ara que 'l didot se confessi ó deixi de confessarse res importa, si es un home honrat y la seva dona té llet bona y abundant.

Poble nou. —Lo 11 de janer los capelláns de Santa María del Taulat, a pesar de haver fixat l' hora per efectuar un enterro de una noya, deixaren de presentarse a la casa de la difunta. Pochs dias avants en la mateixa casa hi havia hagut un'altra

defunció, y si bé en aquest cas hi assistiren, cobrant los 6 ralts, qu' es lo preu que marca la tarifa, es molt extrany que deixessin de fer lo mateix la segona vegada. ¿Será degut a qu' estavan ocupats ab la festa de Sant Antoni, y aquesta 'ls reporta més beneficis que un enterro de pobre? En aquest cas seria convenient que ho diguessin ab tota franquesa, y aixís tothom sabria a que atenirse respecte als fins *espirituals* dels serveys del clero.

ENTREVISTA

L' embaixador s' adelanta,
don Práxedes meo lo cap,
s' assentan tots dos, y 'l moro
diu ab accent reposat:

—Estich segur que a horas d' ara
t' haurán contat de pé a pé
l' atach de que hi sigut victima
al sortir del meu hostal.
Un fulano, sense darme
com qui diu lo Deu vos quart,
m' ha clavat una boleya
de tamaño natural,

d' aquellas que un hom recorda
semanas y mesos y anys.

—Creu, Sidi amich, que ho lamento
y que 'l cop lo sento tant
com si jo en mas propias galdas
l' acabés d' arreplegar.

—¡No ho juris, insigne Práxedes
perque 'l qu' es jo... no t' crech pas!
Sempre es més cómodo veure
com estoban a un alarb,

que no anar rebent los tantos
damunt de la nostra carn.

Respecte a aixó, desde luego
t' asseguro que t' faig franch
de tots los consols retóricos
que tú m' vulguis dedicar.

La castanya ha sigut dada,
y ni predicant deu anys
lograrias ferme creure
que una bufa no fa mal.

—Y donchs ¿qu' es lo que desitjas?
¿Vols que mani tallá 'l nas
del autor del atropello?

¿Vols que t' porti a passejar
en la meya carretel-la?

¿Vols que a tú y als teus companys
us convidi a un gran tiberi
ab ostras y vins dels cars?....

Demana, Sidi, demana
a tot estich disposat
per lograr que t' alegría
torni a brillá en ton semblant

y olvidis la trista escena
que t' acaba de passar.

¿Vols creus per tú y per la colla?
Demá n' tindrás un cabás.

¿Vols pueros y cigarrillos?
Te n' faré portá un estanch
¿Vols ser noble? ¿Vols ser conde?

¿Vols ser duchi?... Prompte ho serás:
per un, no crech qu' en Xiquena
torni a armar cap daltabaix.

—Res d' aixó m' complau, Sagasta:
la nafra destila sanch,
y per lo tant, necessito
altra classe de pegat.

—¿Qué desitjas, donchs? Demana
—Molt senzill: que d' aquells rals
que teniam de pagarvos
per lo de Sidi-Guarjaix,
en vista de lo que passa
me n' rebaxis la mitat.

—¡Moro, crech que t' excedeixes!
¡Si que ho pagariam car!
Per un trist bolet, que al últim
potser ben averiguat
encara resulti *filfa*,

¿condonarvos tants mills naps?
No hi passo, Sidi, no hi passo....

—Pues sent aixís, jo me n' vaig
altra vegada a Marruecos
y allí explicaré al sultán
la historia lletra per lletra....

—¡Pero, per Déu!....
—¡S' ha acabat!
O m' feu la creu a mitj deute;
ó me n' torno cap allá:—

En Sagasta reflexiona
gratantse la barba un quart;
medita las conseqüencias
que 'l conflicte pot portar
y decidintse de prompte,
diu al moro:—¡Fet!.... Tindrás
la rebaxa que demanas.

—¿M' ho juras?
—Pel teu Aláh
y per tants Aláhs com vulguis.

—¡Mil gracias!.... Abur....
—¡Mandar!

Lo moro baixa la escala
y al posá 'l pen al portal
murmura aguantantse 'l riure:
—¡Si ara jo pogués trobar
qui m' dongués un'altra morma!....
Tornaría a pujá a dalt,
y desseguida m' faría
perdonar l' altra mitat!....

LAS QUÉSTIONS PENDENTS

(Pinzelladas rápidas.)

I

LA DEL PA

QUANT val un pa de tres lliuras?
—Mitja pesseta.

Los agricultors castelláns cridan y
s' esbalotan, bufant a plens pulmóns
en las trompetas de la indignació.

—¡Aquest govern ens arruina! ¡Aixó
es inaguantable! ¡Sense protecció es
impossible cultivar la terra!

—¿Qué voléu?—los pregunta 'l go-
bern.

—¡Protecció! Tenim los magatzems plens de blat, y ó l' hem
de cedir a un preu que no compensa 'l nostre treball ó hem de
deixar que 'l gra 's pudreixi en los dipósits.

—Pero....
—¡No! ¡No hi ha pero que hi valgui! ¡Lo poble menja 'l pa
car perque 'l govern vol!.... ¡Los agricultors se moren de gana
perque 'l govern no 'ls ajuda!....

—¿Qué podria fer en favor vostre?
—Posar un dret ben crescut als blats estranjers: aixís los fa-
rinayres haurán de comprarnos los que nosaltres ara no podem
vendre.

Los farinayres replican que podent trobar blat a dos, es ben
trist haverlo de comprar a tres.

Los agricultors replican que primer son los interesses del
poble y 'ls del treball nacional que las conveniencias dels co-
merciants de farinas.

Lo govern dona la rahó als pajesos y posa un nou dret sobre
'ls blats estranjers.

—¡Ja está arreglada la cosa!

—¿Quánt val un pa de tres lliuras?
—Mitja pesseta.

—Y donchs ¿qué hi ha guanyat lo poble ab tot aquest en-
redo?

II

LO DELS FERROCARRILS

Cap tren arriba a l' hora que marca 'l reglament, los preus
dels passatjes son caríssims; las tarifas de transports, impossi-
bles; lo servey, infernal; los wagons, estables; las locomotoras,
tortugas; pero....

Las compañías troban que perden en lo negoci; los balances
anuals donan resultats desastrosos y no atinen en altra solució
que la d' encararse ab lo govern y dirli sense circunloquis:

—Si no ajudas a las compañías ferrocarrileras, va a haverhi
un daltabaix.

—Fillas mevas—replica 'l govern—ho sento molt, pero m' es
impossible allargarvos la ma. Los temps son molt dolents y 'l
estat de 'l Hisenda no permet disbauxas....

—Donchs no podem tirar endavant. Los gastos d' explota-
ció, administració y sous dels consellers s' ho menjan tot, y
vaja, sense 'l teu apoyo, la ruina es imminent, seguríssima....

—De tots modos, lo govern no creu que tingui 'l deber d'
ajudar a unas empresas de carácter particular y que per altra
part ja han sigut protegidas y subvencionadas pel Estat en
época no llunyana....

—¡Si senyor que 'ns has d' ajudar! Los carrils son un orga-
nisme nacional, una institució, una forsa viva, una....

—Turdit per aquesta pluja de rahóns, lo govern se deixa ta-
llar de la capa y dona a las compañías lo que aquestas li de-
manan.

Las societats ferrocarrileras respiran; l' alegría inunda 'l
semblant dels seus administradors. Pero, a pesar de tot aixó....

Cap tren arriba a l' hora de reglament; los preus dels pas-
satjes son caríssims; las tarifas de transports insoportables....
Cada dia hi ha un descarrillament, cada senmana un xoque,
cada mes una dotzena de morts....

III

LO DE CUBA

Crit dels reformistas:—¡Cuba no va bé!
Crit dels autonomistas:—¡Cuba está molt mal!
Crit dels unionistas:—¡Cuba perilla!

Lo govern, patrióticament alarmat, obra uns ulls com unas
taronjas y pregunta ab laudable interés:

—Conteu, digneu: ¿qué passa a Cuba?
—Passa—li respón una veu misteriosa que résona en la se-
va orela—passa que l' isla está ja cansada de veures eternament
convertida en una especie d' establiment benéfich. Allí
Espanya no hi envia sino gent necessitada; allí no s' hi va a
fer res mes que engraxarse y posarse bé; allí l' administració
está convertida en una premsa colossal destinada a arrencar
a la terra l' última gota de such....

Pero la cridoria dels partits polítichs no deixa sentir al go-
bern lo que la veu misteriosa li va dihent.

—¡Es necessari plantejar immediatament las nostras refor-
mas!—exclaman los autonomistas.

—¡No!—replican los de 'l Unió:—¡las nostras!
—Concretéu, parléu clar—diu lo govern:—¿qué hi fa falta a
Cuba?

—L' ampliación del sufragi, la descentralisació, la modifíca-
ció aduanera, la....

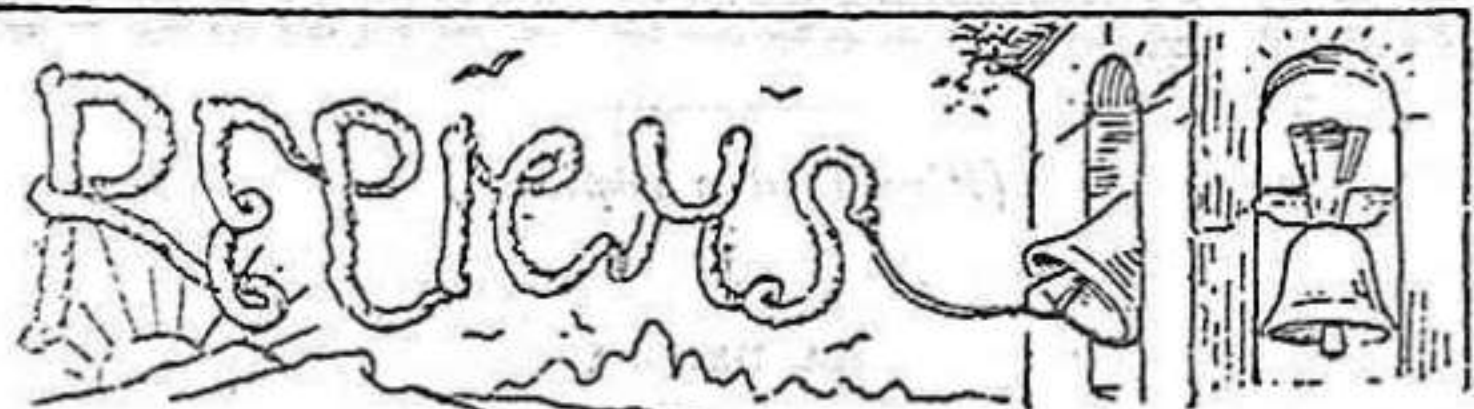
—¡Aquí va tot! ¡Que se salvi la perla d' América!....—
Y com després de las reformas continúan ananthi 'ls matei-
xos empleats, y l' administració no s' modifíca y la colossal
premsa segueix apretant al país per arrencarli 'l such qu' en-
care li queda, l' eco va portant de tant en tant aquells mateixos
crits:

—¡Cuba no va bé!.... ¡Cuba perilla!....

FANTÁSTICHE.

G. GUYA.

STÁN los moros tan ufanos, qu' en las reuniones que 's donan en lo seu obsequi, no deixan may de dir:

—Tu medio moro; yo medio español... La misma sangre... la misma sangre...

Y segons ab qui tractan, tenen rahó que 'ls sobra. Aixís

en Sagasta asseguran qu' es un viu retrato del embaixador. No hi ha mes que una diferencia: 'l moro no té tant tupé.

Hi ha ademés un introductor d' embaixadors qu' es la viva imatge de 'n Maura.

Y casi cap dels acompanyants deixa de semblarse á un ó altre personatge del sarau polítich.

En vista de aixó, las nacions extrangeras al enterarse del fet de la plantofada, haurán de dir:

—Son qüestions de familia... No 'ns hi fiquém.

La primera xifra que figura en lo pressupost de gastos:

«Casa real: 9.500.000 pessetas.»

En vista de aixó, barrunto que parlant ab sí mateix, dirá algú:—Y que produheix lo garrofer de Sagunto!...

Un dels episodis mes xocants de l' estancia de la embaixada mora á Madrid, es l' equivocació que van tenir un vespre al retirar, ficantse en lloch del seu departament de la fonda, en las habitacions que ocupa 'l marqués de Marianao.

Se diu que de aquesta feta 'l marqués zoológich, al primer ball de máscaras que assisteixí hi anirá disfressat de moro.

Y s' assegura que al enterarse'n en Canyellas va dir:

—Donchs jo hi aniré disfressat de general Fuentes.

Se suposa qu' entre la Península y la Moreria s' han crusat lo següents telegrama:

«Gran bufá. Deixat nas com *escurasofa*.»

Contestació:

«Aláh es gran! Pòsati midó.»

La condecoració concedida al embaixador del Marroch, després de la bofetada, es la del Mérit militar.

Vels'hi aquí una condecoració digna cusina germana del tercer entorxat cusit á las mànegas del general Lopez Dominguez.

En Sagasta es terrible, sobre tot quan está de broma.

Diu que Sidi Brisca sempre que pensa ab la bofetada exclama:

—¡Qué s' hi ha de fer!... Estava escrita.

¿Cóm s' entén? ¿Escrita ó *estampada*?

Volentho arreglar en Sagasta, que per tot troba surtidas, deya que no havia sigut bofetada, sino empena.

Encare com no se li va ocorre dir:

—Amich embaixador, sigui l' enhorabona. Una bofetada aixís aquí á Espanya, es un dels honors mes grans que 's poden rebre. Als que se 'ls estima com á vosté, de primer se 'ls dona la creu de Isabel la Católica y després se 'ls *confirma*.

Lo nom verdader del embaixador del Marroch es com segueix, sense treureli ni posarli una lletra:

Sidi-El-Hache-Abd-el-Crim-Ben-Maham-med-Brischa.

Dihentse Sidi-El-Hache, ja 's comprén que alló de la bofetada estava escrit. A lo menos los que la van sentir asseguran que va ser la bofetada Hache.

A la Escola Normal de mestras, continuan celebrantse 'ls exámens de las alumnas á porta tancada.

¿Será porque 'l públich no puga enterarse de las preguntas que sobre 'l sisé manament las hi fa un cert professor de sotana per mes senyas?

Cuidado que 'l mestre aquest deu ser molt curiós, quan, segons m' han contat, al veurelas totes ruborosas, y limitantse á repetir lo que sobre un punt tan delicat consigna la Doctrina cristiana, ell exclama ab veu de mando:

—Más claro!... Más claro!... Todavía más claro!...

L' altre dia un concurréu que vá trobarse ab las

EL BRISCA D' ALLI Y EL BRISCA D' AQUI

¡Pobre! home! per una bufá iquants de mimos no li han fet!

Y en cambi aquest ne reb tantas y sempre tan satisfet!...

portas de la sala de exámens tancadas y guardadas per un municipal, se consolava de aquest contratemps dibent:

—Tant se val qu' estiga tancat: probablement s' hi ent és també 'm veuria obligat á taparme las orellas.

SOLUCIONES

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*En-de-vi-nas*
- 2.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La tragedia en el mesón ó los dos contrabandistas.*
- 3.ª MUDANSA.—*Manola.—Manela.—Manila.*
- 4.ª ROMBO.—

M
TAP
TURIN
MARYCEL
PICOT
NET
L

- 3.ª GEROGLIFICH.—*Per ostras el mar.*

Han endevinat todas las soluciones los ciudatans Pep Sesquitiella, Un Burinot y Tomás Marsá n' han endevinadas 4, Un Saragatero y P. M. A.; 3, R. Pansas, Agustí A. y Un Parent de Mariotte; 2, F. Torrell, y P. R. del Vienen á presentarse, M. de la Coloma, Noy Sandunguero y Un Arreplega, F. de A., y 1 no mes, Ll. Real y Sal de Cardona.

XARADA

Anant á pescar la Marta ab varios amichs y amigas digué:

—Primera segón, dugas tercera á la prima una mica de pa sech per veure si 'ls peixos pican. Y tant repetí 'l mateix que li contestá la Quica: —¡Quin total aquesta noya! si callés se moriria.

WEBER.

ENDAVINALLA

Soch de bestia y no soch bestia y 'm torno bestia després: si acás m' hi torno, se 'm menjan; si no m' hi torno també. Ves, rumia una miqueta y endavina que puch ser.

C. DE ROSALÍA.

TRENCA-CLOSCAS

CELESTÍ GAIROL

PIEROLA

Forma ab aquestes lletres lo títol de un drama castellá.

PERE CARRERAS.

GEROGLIFICH

X
LLEET
OO
LO LO
AVI
TIT

JO SOL.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciut dans: Ll. Viola y Vergés, Hernandez Quintana, E. Soler, Un Noy Torragoti, Dos Cantonés, D. Alvarez, P. P., Y. S. Escofet, J. Rómulo, C. Oñerbor, Pego Galleda, J. O. R., Un arreplega, F. de A., Un aficinat badaloní, F. Torrell y P., M. stets de Castellá, Eudalt Sals, Quim Gayarre, F. Ferrer, Ramón Torrell, Cantor de la Costa, J. B. Ruketas y Un Saragatero:—Lo que 'ns envian aquesta semana no fa per casa.

Ciudadans: D. S. (Vilafanca), A. Bonells, Un parent de Mariotte, Un Trenpi de Gratallops, Domingo Gental, E. Revoltós, A. Tilop, Panxito, Dos Soliats, A. F. y F., An'oa Font, C. Ladiu, Barbillo, Quelus y Megterium, J. B. y S., F. Carreras P., Gomella poeta, Redebach, Domingo Alvarez, y Un Fabricant de calendaris:—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá: M. Jané Tocanega: Coaservém los séus traballs y 'l no haverlos publicat encare 's deu á la molta aglomeració de originals.—Kokin-Fu: Lo que 'ns envia es flu x.—Pepet de Vilafranca: Lo sonet no 'ns agrada: 'l altra queda acceptada.—Joan Vilaseca: Gracias per l' envió: está bé.—R. A. onse: Llámima que la composició tingui tan ripis: si no los sixis, sent com es de acualitat, li donaríam la preferencia.—Rosendo Pons: Vá bé y gracias.—A. Carbonell Alsina: Idem y gracias.—M. Giralt: Ni 'l dibuix ni 'ls versos los considerém aprofitables.—R. de S. Lo final del croquis es massa fort: no la masti de aquell modo tan septat: en quant als versos los trobem algun tant defectuosos.—E. Suñé: Aprofitarem molta cosa de lo que 'ns envia.—G. Miro: Está molt bé: ho publicarem.—Un batxiller de rebost: Tindrem present lo que 'ns manifesta.—Cantor de Catalunya: Lo bon exemple no 'ns fá 'l pés: 'l altre sí.—Antonet del Corral: Vá molt bé: ho publicarem.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Centro, 20

A. López Robert. Impresor, Asalto, 63.—BARCELONA

